

POSUDEK *MAGISTERSKÉ* PRÁCE

Typ posudku: *konzultantský*

Autorka práce: Terézia Soukup Tůmová

Název práce: Individuální potravinová sebestačnost v České republice: případová štúdia permakultúrne orientovaných rodín a jednotlivcov

Konzultant: doc. Milan Tuček, CSc.

Oponent/tka:

Navržené hodnocení: *velmi dobře (výborně)*

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce a výzkumné otázky jsou postupně v textu upřesňovány. Podobně upřesňovány jsou kritéria výběru výzkumného vzorku i výzkumné metodiky. Práce má logicky provázaný výklad, který reflektuje postupně se rozvíjející téma, zahrnující i řadu obecnějších otázek, které si autorka v souvislosti s permakulturou, potravinovou sebestačností a i s udržitelným rozvojem klade, a které přesahují vlastní výzkumnou problematiku.

2. Opírá se autorka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné textů.

Seznam literatury obsahuje 14 odkazů převážně na zahraniční tituly. Zhruba polovina z nich se týká permakultury. V jedné z kapitol autorka diskutuje určitou omezenost literatury věnované principům permakultury, její spíše praktické zaměření a neakademičnost, obtížnou využitelnost pro jednoznačnou obecně sdílenou teoretickou konceptualizaci daného jevu. Vzhledem k širším souvislostem tématu, nad kterými se autorka v práci zamýšlí, bylo by na místě prostudovat i základní odbornou literaturu věnovanou udržitelnému rozvoji a ekologické problematice. Takto řada asociovaných často nápaditých úvah je podána bez bližšího ukotvení v odborném diskurzu.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Autorka volí na základě svých kontaktů a referencí velice úzkou skupinu potenciálních respondentů, kteří splňují náročná (a ne bezesporná) kritéria pro zařazení do skupiny „permakulturníků, kteří se neomezují ve spotřebě“. Čtenář si nutně musí položit otázku, zda v konečném výsledku vybraných osm domácností či jednotlivců, kteří se prezentují v odpovídající síti, kteří nepochybně úspěšně naplňují ideál permakulturní potravinové sebestačnosti, mohou ve svých výpovědích poskytnout nějaké rozporné či problematizující informace. Právě možná ztráta anonymity (v komunitě se všichni znají) jednotlivých informátorů nutí autorku analyzovat jejich výpovědi spíše povšechně, než tak, aby za každou výpověď byl určitý příběh konkrétní osoby a její domácnosti. To čtenáři nedává příliš možností si pospojovat citované výroky s realitou každodennosti té které domácnosti a hledat tak příčinné souvislosti a případná vysvětlení citovaných postojů, názorů či strategií.

4. *Jaká je kvalita argumentů, o něž autorka opírá závěry, k nimž dospěl/a?*

Kvalita argumentů odpovídá možnostem a relevanci dat, se kterými autorka pracuje a která využívá.

5. *Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?*

Ano.

6. *Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?*

I když je odkazům na literaturu rozumět (citace je uvozena jménem autora, za citací je v závorce rok vydání a odkaz na stránku), není to standardní postup. Podobně není standardní odkaz pod citovaným textem, který není uveden v závorce. Pokud mohu posoudit, tak práce je napsaná velice dobrou slovenštinou bez gramatických prohřešků.

Je třeba ocenit, že práce je velice čtivá a výklad je podán s výrazným nadhledem. Autorce se podařilo opravdu vyprávět ucelený příběh permakulturního hospodaření na mikroúrovni domácností při zachování všech nároků kladených na odborný text postavený na dostatečné argumentaci z vlastního výzkumného projektu.

7. *Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).*

Autorka si zvolila nepochybně nové téma – permakulturu – které (zatím) není dostatečně ukotvené ani v odborné literatuře, natož ve společnosti. Tato volba vedla jednak k závislosti textu na velice úzkém okruhu informačních zdrojů, jednak k omezeným možnostem výzkumu, který se orientoval na zjevně velice úzkou a provázanou skupinu lidí. Celý text působí jako sebeutvrzující výpověď o „správné alternativě“ konzumní společnosti.

8. *Náměty na diskuzi při obhajobě práce.*

Je permakultura módní záležitostí, nebo jde o koncept, který má obrovský rozvojový potenciál? Budete tento alternativní model životního stylu zahrnovat stále více domácností, nebo jeho rozšíření je velice limitováno?

9. *Celkové hodnocení práce:*

Práci doporučuji k obhajobě. I když má určité nedostatky, které jsem uvedl v předchozích bodech, jde o nepochybně hodnotný text, který si klade řadu závažných otázek spojených s konceptem udržitelnosti života společnosti. Navrhuje známku velmi dobře, případně výborně na základě úspěšné obhajoby.

Jako konzultant musím zmínit, že díky četným diskusím a vnímavému přístupu autorky se postupně z původně více méně esejisticky pojaté mnoho vrstevnaté studie na téma potravinové soběstačnosti podařilo představit text, který splňuje vyšší nároky na kvalifikační práci daného stupně.

Datum: 17. 8. 2015

Podpis: Milan Tuček